ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

ПОЛУГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА СЕКТОРОТ КОНТРОЛА

Вовед

Контролата во здравствените установи се спроведува во согласност со членот 54, точка 12 и 13 и член 71 од Законот за здравствено осигурување како и правилникот за овластување на овластените лица за контрола на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, етичкиот кодекс на однесување на овластените лица за контрола на ФЗОМ како и согласно одредбите од договорите за пружање и плаќање на здравствените услуги во примарна, специјалистичко – консултативна и болничка здравствена заштита склучени помеѓу Фондот за здравствено осигурување на Македонија.

Функцијата на Секторот контрола како и опфат на активности е вршење на контрола при тоа контролирајќи го остварувањето на правата и обезбедувањето на здравствените услуги произлезени од законот за здравствено осигурување и законот за здравствена заштита како и почитување на здравствените законски и под законски акти кои исто така произлегуваат од договорот со Фондот.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ НА СЕКТОРОТ КОНТРОЛА

Секторот контрола е составен од три одделенија за контрола и тоа:

- ***Одделение за контрола***

Оддел за контрола во примарна здравствена заштита
Оддел за контрола во специјалистичко-консултативна здравствена заштита
Оддел за контрола во болничка здравствена заштита

- ***Одделение за мобилна и дежурна контрола***

- ***Одделение за внатрешна контрола***

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

3. ВИДОВИ И ТИПОВИ НА КОНТРОЛА ВО ЗДРАВСТВЕНИТЕ УСТАНОВИ

Секторот контрола во своите надлежносрти извршува контролни активности од аспект на видот и типот на контрола која се извршува во здравствените установи постојат повеќе видови и типопви на контрола и тоа:

- редовни контроли на здравствените установи,
- контроли со посебна намена.

Редовните контроли опфаќаат:
- Контрола на цели
- Општа контрола или контрола на договорните обврски
- Контроли по претставки од осигуреници
- Контроли на боледувања
- Контрола на работењето на здравствените установи

4. АКТИВНОСТИ НА СЕКТОРОТ КОНТРОЛА

Табела 1: Активности на сектор контрола

	Број на извршени контроли	%	со уредна констатација	%	со неуредна констатација	%
Контроли во примарна ЗЗ	**25**	**29**	**10**	**42**	**15**	**24**
Контроли во спец. ЗЗ	**22**	**25**	**8**	**33**	**14**	**22**
Наменски контроли во дежурни служби	**20**	**23**	**3**	**13**	**17**	**27**
Наменски контроли во дијализни центри	**20**	**23**	**3**	**13**	**17**	**27**
ВКУПНО	**87**	**100**	**24**	**100**	**63**	**100**

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

Табела 2: Активности на сектор контрола – Распределба на контроли и неправилности во СКЗЗ меѓу ПЗУ и ЈЗУ

	Број на извршени контроли	%	со уредна констатација	%	со неуредна констатација	%
Контроли во специјалистичка ЗЗ	**22**		**8**		**14**	
во ПЗУ	8	**36**	2	**25**	6	**43**
во ЈЗУ	14	**64**	6	**75**	8	**57**

Во периодот од 01.01.2011 до 30.06.2011, секторот за контрола во делот на примарната и специјалистичко консултативната здравствена заштита има извршено вкупно 87 контроли од кои 40 се наменски контроли во дежурни служби и центри за дијализа со мешани интеродделенски тимови. (табела 1)

Од извршените контроли во СКЗЗ, 64% биле контроли на ЈЗУ додека 36% контроли на ПЗУ. Констатациите на контролите се распределуваат на следниот начин: 75% од уредните констатации им припаѓаат на ЈЗУ а 25% на ПЗУ, додека 57% од неправилностите биле утврдени во ЈЗУ наспроти 43% во ПЗУ. (табела 2)
Одделот за примарна здравствена заштита (ПЗЗ) извршило 25 контроли од кои 48% се поради преставка од трето лице, додека 24% се во рамките на редовните контроли во ПЗЗ. (табела 3)

Табела 3: Приказ на распределбата на контролите во примарна ЗЗ по основ

Основ за контрола во примарна здравствена заштита	Број на контроли	Застапеност во %
Контроли во ПЗЗ по претставка	**12**	**48**
Редовни контроли во ПЗЗ	**6**	**24**
Контроли во ПЗЗ по претставка од група аптеки	**3**	**12**

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

Контроли во ПЗЗ по приговор	**2**	**8**
Контроли во ПЗЗ по барање од правен сектор	**1**	**4**
Контроли во ПЗЗ по барање на директор на сектор	**1**	**4**

Одделот за специјалистичко консултативна здравствена заштита (СКЗЗ) извршило 22 контроли од кои дури 68% се поради преставка од трето лице, додека останатите основи вкупно претставуваат 32 % од контролите на одделот. (табела 4)

Табела 4: Приказ на распределбата на контролите во специјалистичко консултативна ЗЗ по основ

Основ за контрола во специјалистичко консултативна здравствена заштита	Број на контроли	Застапеност во %
Контроли во СКЗЗ по претставка на трето лице	**15**	**68**
Контроли во СКЗЗ по барање на директор на сектор	**2**	**9**
Контроли во СКЗЗ по барање на подрачна служба	**2**	**9**
Контроли во СКЗЗ по барање на Здравствен дом-Скопје	**1**	**5**
Контроли во СКЗЗ по барање на Одделение за мобилна контрола	**1**	**5**
Контроли во СКЗЗ по барање на Сектор финансии	**1**	**5**

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

5. АКТИВНОСТИ ПО ОДДЕЛИ

- КОНТРОЛИ ВО ПРИМАРНА ЗЗ

Табела 5: Евиденција за констатирани неправилности по извршени контроли во здравствени установи од примарна здравствена заштита

КОНТРОЛИ ВО ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА		
Констатирана неправилност	**Број**	**Застапеност во %**
Некомплетна задолжителна и/или ургентна ампуларна терапија	**3**	**20**
Непочитување на Одлуката за препишување на лекови	**3**	**20**
Пружање на здравствени услуги на избран лекар во ЗУ која нема дозвола за работа од МЗ	**2**	**13**
Неоправдано наплатени дополнителни средства од осигуреници	**2**	**13**
Неуредно водење на медицинска документација	**1**	**7**
ЗУ нема решение од МЗ за вршење на РТГ дејност	**1**	**7**
Некомплетен лекарски тим	**1**	**7**
Не поседуваат квитанции, поседуваат парагон блокче за наплатена партиципација	**1**	**7**
Целите не се реализирани во целост	**1**	**7**

Од извршената анализа на податоците со кои располага Сектор контрола утврдено е дека во ПЗЗ најчести неправилности се некомплетна задолжителна и/или ургентна терапија, непочитување на Одлуката за препишување на лекови,

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

неоправдано наплатени дополнителни средства од осигуреници како и пружање на здравствени услуги на избран лекар во ЗУ која нема дозвола за работа од Министерство за здравство. Тие претставуваат 66% од вкупно констатираните неправилности.

- *КОНТРОЛИ ВО СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО ЗЗ*

Табела 6: Евиденција за констатирани неправилности по извршени контроли во здравствени установи од специјалистичко консултативна здравствена заштита

КОНТРОЛИ ВО СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА		
Констатирана неправилност	**Број**	**Застапеност во %**
Неуредно водење на медицинска евиденција	**6**	**26**
Неправилно пресметување на партиципација	**5**	**22**
Неправилно фактурирање на партиципација до Фондот	**3**	**13**
Погрешно избрани пакети	**3**	**13**
Затекнато медицинско лице кое не е дел од лекарскиот тим во Договорот со ФЗОМ	**2**	**9**
Несоодветно фактурирање на услуги до Фондот поради погрешно пресметана партиципација	**2**	**9**
Наплатени средства за лабораториски услуги кои не се во договорот со Фондот. Здравствената установа нема решение за лабораториска дејност	**1**	**4**
Наплатена партиципација на осигуреник кој е ослободен од плаќање	**1**	**4**

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

Од извршената анализа на податоците со кои располага Сектор контрола утврдено е дека во СКЗЗ најчести неправилности се неуредно водење на медицинска документација, несоодветно пресметување на партиципација, нејзино несоодветно фактурирање до Фондот како и погрешно избран специјалистички пакет. Тие претставуваат 74% од вкупно констатираните неправилности. (табела 5)

5. ИНТЕРОДДЕЛЕНСКИ АКТИВНОСТИ – НАМЕНСКИ КОНТРОЛИ

Наменските контроли се спроведуваат по барање на менаџментот на Фондот или по барање на Директор на Сектор во Фондот, раководител на подрачна служба или врз основа на писмено барање на договорните страни, на работодавач, на осигурено лице и други надлежни институции, заради ефикасно остварување на политиките на Фондот и како такви не се дел од Годишниот план за контроли. Наменските контроли се вршат заради следење на

- наменското контролирање во одредени сегменти
- контролирање на одредена материја
- спецификата во обезбедувањето на здравствените услуги

Наменска контрола на здравствени домови (дежурните служби)

Согласно член 6 од Договорот помеѓу ЈЗУ - Здравствен Дом Скопје и Фондот за здравствено осигурување на Македонија за 2010 година, заради обезбедување на континуирана здравствена заштита на осигурените лица, Здравствен дом Скопје е должен да организира дежурна служба која работи ноќе (19-07часот), сабота, недела и државни празници.

Дежурната служба обезбедува здравствени услуги на осигурените лица во делот на давање на прва помош, потреба од упатување на повисоко ниво на здравствена заштита, пропишување на терапија како и аплицирање на ампуларна терапија пропишана од избраните лекари. Овие служби користат печат со назив "ДЕЖУРНА СЛУЖБА" и факсимил со број издаден од страна на Фондот за здравствено осигурување на Македонија кој се користи од страна на докторите

Наменските контроли кои се извршени во периодот 01.01. – 30.06.2011 година се презентирани во следната табела:

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

Табела 7: Евиденција за констатирани неправилности по извршени наменски контроли во здравствени домови (дежурни служби)

ДЕЖУРНИ СЛУЖБИ		
Констатирана неправилност	**Број**	**Застапеност во %**
Неприсутност на работно место	**8**	**38**
Неуредно водење на медицинска документација	**5**	**24**
Непочитување на Одлуката за препишување на лекови	**3**	**14**
Неуредно пополнување на рецептен образец	**3**	**14**
Некомплетна задолжителна терапија	**1**	**5**
Дежурниот лекар нема факсимил	**1**	**5**

- Докторите од дежурните служби Ѓорче Петров, Драчево и Поликлиниката Ченто како проблем го истакнаа неприфаќањето на упатите од страна на Клиниката за Кожни болести, Клиниката за Очни болести и Градската општа болница „8 Септември“ - Скопје.
- Медицинска сестра од дежурната служба во Поликлиниката Ѓорче Петров го истакна проблемот со големиот број на пациенти кои доаѓаат за апликација на ампуларна терапија пропишана од избраните доктори со што дополнително се оптеретува работењето на дежурните служби.
- Дежурните лекари од сите контролирани поликлиники при ЈЗУ Здравствен Дом Скопје го истакнаа проблемот со неиздавање на пропишаните лекови од Листата на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ, а кои според Одлуката може да ги пропишуваат докторите од дежурните служби при ЈЗУ Здравствен дом Скопје од страна на дежурните аптеки.

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

1. Превземени мерки и придобивки

Наменска контрола на дијализни центри

Целта на контролата беше да се утврди фактичката состојба на работата на сите дијализни центри во државата, од водење на медицинска евиденција, работни процеси како и финансиско работење односно фактурирање на услуги до Фондот.
Предмет на контрола беше почитување на договорните обврски во делот на обезбедување на здравствени услуги хемодијализен третман, контрола на водењето на медицинската евиденција, контрола на пресметување и наплата на партиципација на осигурените лица, техничката опременост на ЗУ (апарати), кадровата екипираност во ЗУ како и почитување на протоколот на Министерство за здравство за обезбедување на хемодијализен третман .

Контролата беше насочена на неколку сегменти и тоа:

- ✓ Контрола на водењето на медицинската евиденција
- ✓ Контрола на пресметување и наплата на партиципација на осигурените лица
- ✓ Контрола на доставената финансиска документација (пресметки, спецификација и фактура)
- ✓ Контрола на техничката опременост во дијализните центри (Опременост на здравствената установа - опременост и амортизација на апаратурата)
- ✓ Контрола на кадровата екипираност на установата (вработеност на стручен кадар)
- ✓ Почитување на протоколот за дијализно лекување

Табела 8: Евиденција за констатирани неправилности по извршени наменски контроли во дијализните центри

ДИЈАЛИЗНИ ЦЕНТРИ		
Констатирана неправилност	**Број**	**Застапеност во %**
Неправилно пресметување на партиципација	**14**	**40**
Неправилно фактурирање на услуги до Фондот поради погрешно пресметана партиципација	**14**	**40**
Неуредно водење на медицинска документација	**4**	**11**

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

Несоодветно фактурирање на партиципација до Фондот	**2**	**6**
Ненабавена терапија	**1**	**3**

Од извршените контроли утврдено е дека 80% од констатираните неправилности се должат на неправилно пресметување на партиципација како и неправилно фактурирање на услуги до Фондот поради погрешно пресметана партиципација.

- Известување до сите ЈЗУ И ПЗУ за начинот на пресметување наплата на партиципација на осигурените лица кои извршуваат здравствени услуги (хемодијализни третмани)

- Да се изготви образец за почитување на протоколот (истиот да се достави до ЗУ и задолжително да се почитува и пополнува секоја здравствена услуга при извршување на истите)
- Обезбедување на нови апарати за реверзна осмоза во дијализните центри во Општа болница Гостивар и општа болница Дебар
- Упатство за ликвидаторите во Подрачните служби во делот на прием, обработка и ликвидација на фактурите на ЈЗУ и ПЗУ (констатирано се различни начини на прием, обработка и ликвидација на фактурите од страна на ликвидаторите во подрачните служби)

Полугодишен извештај јануари-јуни 2011 година

I. Извештај за извршени контроли на Одделението за мобилна и дежурна контрола

Одделението за мобилна и дежурна контрола врши контроли по укажувања, сознанија и информации за неправилности во работењето на здравствената установа и по претставка на осигурени лица, како и контроли на постапката за издавање на извештај за привремена спреченост за работа кај избраните лекари, лекарските комисии на Фондот и во здравствените установи кај специјалистите кои издавале мислење за боледување.

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

Исто така, одделението ја следи работата на лекарските комисии на Фондот по доставени квартални податоци за разгледани предмети за давање на мислење во врска со остварување на правата од задолжителното здравствено осигурување.

Извршени се вкупно 90 контроли за периодот јануари - јуни 2011, и тоа:

1. 59 контроли на постапката за издавање на извештај за привремена спреченост за работа (боледувања);
2. 28 мобилни контроли во здравствени установи по претставка на осигуреници и сознанија за неправилности во работењето;
3. 3 контроли во ЈЗУ универзитетски клиники во врска со рефундација на медицински потрошен материјал

1. Контроли на боледувања

Извршени се вкупно 59 контроли на боледувања, од кои 42 контроли во здравствени установи и 17 контроли во лекарските комисии на Фондот.

Контроли на боледувања во здравствени установи:

- 23 контроли кај избраниот лекар во ординациите од примарна здравствена заштита (општа медицина, гинекологија и педијатрија);
- 19 контроли во специјалистичко консултативни и болнички јавни здравствени установи.

При извршените контроли констатирани се неправилности во евиденцијата во медицинската документација и запазување на дијагностичкиот минимум и апсолутната спреченост за работа согласно Критериумите за дијагностички постапки и оцена на привремена спреченост за работа , и тоа :

- во 8 случаи на контрола на боледувања не е уредно водена евиденцијата во медицинската документација
  - 7 во ПЗУ кај избраните лекари

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

- 1 во ЈЗУ специјалистичко - консултативна амбуланта

- Во 4 случаи на контрола на боледувања во ПЗУ кај избраните лекари не е запазен дијагностичкиот минимум согласно Критериумите за дијагностички постапки.

Записниците/извештаите од извршените контроли кај кои се утврдени неправилности доставени се до Комисијата за оценување на услови за изрекување на договорни казни и по истите е постапено, односно на здравствените установи им се изречени договорни казни.
Од страна на Комисија за оценување на услови за изрекување на договорни казни изречени се договорни казни согласно прекршување на договорните одредби за 5 ПЗУ и 1 ЈЗУ, и тоа:

- 2 договорни казни во износ од 1 капитација ,
- 2 договорни казни во износ од половина капитација,
- 1 договорна казна во износ од четвртина капитација и
- 1 договорна казна со фиксен износ од 35.000,00 денари (договорна казна за ЈЗУ).

Табеларен приказ

	Јануари-јуни 2011
Вкупно извршени контроли	42
ретроградно издадени боледувања	/
Не бил исполнет критериумот за апсолутна и релативна спреченост за работа согласно Правилникот и Критериумите	/
Не бил исполнет дијагностичкиот согласно Правилникот и Критериумите	4
Евиденцијата на издадените боледува е водена уредно	34
Евиденцијата на издадените боледува не е водена уредно	8

Контроли на боледувања во лекарските комисии на Фондот:

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

Извршени се 17 контроли во лекарските комисии на Фондот при што се констатирани неправилности во 13 случаи и тоа:

- во 12 случаи на боледувања не е уредно водена евиденцијата во медицинската документација.
- во 1 случај на контрола на боледувања не е запазен дијагностички минимум согласно Критериумите за дијагностички постапки.

Табеларен приказ

	Јануари-јуни 2011
Вкупно извршени контроли	17
Евиденцијата на издадените боледува не е водена уредно	12
Не е запазен дијагностичкиот минимум согласно Правилникот и Критериумите	1
Не е запазен критериумот за апсолутна и релативна спреченост за работа согласно Критериумите	/

2. Мобилни контроли во здравствени установи

За периодот јануари – јули 2011 година извршени се вкупно 28 мобилни контроли по претставки од осигуреници и сознанија за неправилности во работењето на здравствените установи и тоа:

- 9 контроли во ПЗУ - ординации од општа медицина,
- 14 контроли во ПЗУ - ординации по гинекологија и акушерство и
- 5 контроли во ПЗУ - ординации по општа стоматологија.

При извршените контроли констатирани се неправилности во работењето на 15 здравствени установи (избрани лекари), и тоа:

- во 7 случаи здравствената установа не поседува комплетна ампуларна терапија за ургентни состојби;

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

- во 4 случаи во здравствената установа при давањето на здравствени услуги на осигуреникот наплатила дополнителни средства, спротивно на одредбите од Правилникот за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување;
- Во 1 случај во здравствената установа факсимилот на избраниот лекар во негово отсуство го користело друго лице;
- Во 1 случај во здравствената установа лекарот го користел факсимилот за издавање на рецепти на осигурениците пред да добие и потпише Анекс на договорот со ФЗОМ;
- Во 1 случај здравствената установа не пријавила нова организациона единица, односно не го известила Фондот за промена на статусна состојба согласно договорните обврски;
- Во 1 случај во здравствената установа пружани се здравствени услуги на осигурениците за дејност која не е соодветна на дејноста за која е регистрирана здравствената установа со решение од МЗ.

Записниците/извештаите од извршените контроли кај кои се утврдени неправилности доставени се до Комисијата за оценување на услови за изрекување на договорни казни и по истите е постапено, односно на здравствените установи им се изречени договорни казни:
Од страна на Комисија за оценување на услови за изрекување на договорни казни изречени се договорни казни согласно прекршување на договорните одредби за 15 ПЗУ, и тоа:

- 4 договорни казни во износ од 1 капитација ,
- 8 договорни казни во износ од половина капитација,
- 1 договорна казна во износ од четвртина капитација и
- 2 договорни казни – раскинување на договор со здравствената установа.

3. Контроли во ЈЗУ универзитетски клиники во врска со рефундација на медицински потрошен материјал

Извршени се 3 контроли во ЈЗУ универзитетски клиники за контрола на медицински потрошен материјал употребен при пружена здравствена услуга, а набавен со сопствени средства од осигурениците.

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 012
Централа.: 02 3289 000
Факс: 02 3289 009
Е-пошта: info@fzo.org.mk

Контролите се извршени по барање на подрачни служби, а во врска со рефундација на медицински потрошен материјал.
При контролите е констатирано дека медицинскиот потрошен материјал за кој е поднесено барање за рефундација се набавен со сопствени средства од осигурениците и истиот е употребен во болнички услови при пружањето на здравствената услуга.

II. Извештај за работата на лекарските комисии на Фондот по доставени квартални податоци

1. За периодот јануари - јуни 2011 година од страна на лекарските комисии на ФЗОМ разгледани се вкупно 42.103 предмети за давање на мислење во врска со остварување на правата од задолжителното здравствено осигурување.
   Од нив 38.195 се барања за боледувања, од кои се одобрени 29.590, а одбиени 6.738. Исто така разгледани се вкупно 3.286 барања за рехабилитации, од кои се одобрени се 3.159, а одбиени 127.

2. Најчести дијагнози за кои се издаваат боледувањата се:

- AMI, St post AMI - (I.21). Група XII Болести на циркулаторен систем (I.00-I.99)
- CVI, St,post CVI - (I.69). Група XII Болести на циркулаторен систем (I.00-I.99)
- Fracturi, St post fracturi – (S.50-S.89). Група XIX Повреда, Труење и други одредени последици од надворешни фактори (S.00-T.98)
- Graviditas risica - (Z.35). Група XXI Фактори што влијаат на здравствената состојба и контакт со здравствените служби (Z.00-Z.99)
- Anxiosno depresiven sindrom - (F.30-F.39). Група V Дужевни растројства и растросјтва во однесувањето (F.00-F.99)
- Dorsopati - (M.40-M.45) (M.15-M.19) . Група XIII Болести на мускуло-скелетениот систем и на сврзното ткиво (M.00-M99)
- Ca.mammae - (C..50). Група II Неоплазми (C.00-D.48)